

Баришевська І. В., кандидат економічних наук, доцент, доцент кафедри фінансів, банківської справи та страхування, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

ORCID ID: 0000-0003-3851-160X
e-mail: baryshevskaiv@mnau.edu.ua

Гринчук Ю. В., здобувач вищої освіти обліково-фінансового факультету, Миколаївський національний аграрний університет, м. Миколаїв, Україна

Аналіз фінансової стійкості на основі альтернативних рішень управління витратами сільськогосподарських підприємств

Анотація. Встановлено, що фінансова стійкість підприємства – це стабільний фінансовий стан ресурсів, який забезпечено високою часткою власного капіталу в загальній сумі використовуваних фінансових засобів. Проаналізовано, що розвиток виробництва, високі продажі, збільшення прибутку в порівнянні з витратами та ефективне використання фінансів – запорука фінансової стійкості підприємства. Доведено, що аналіз фінансової стійкості підприємства є найважливішим етапом оцінки його діяльності і фінансово-економічного добробуту, показує результати його поточного, інвестиційного і фінансового розвитку, містить необхідну інформацію для інвесторів, а також характеризує здатність підприємства відповідати за своїми боргами й зобов'язаннями та нарощувати свій економічний потенціал. Актуальність дослідження пояснюється тим, що аналіз комплексу показників фінансової стійкості дає змогу визначити фактори, які впливають на неї, що дозволяє взяти певних заходів для покращення фінансового стану підприємства, зменшення його залежності від зовнішніх фінансових ресурсів і забезпечення платоспроможності в довгостроковому періоді.

Ключові слова: фінансова стійкість; маржинальний прибуток; постійні витрати; змінні витрати; рентабельність; операційний леверидж.

Baryshevska Inna, PhD (Economics), Associate Professor, Associate Professor of the Department of Finance, Banking and Insurance, Mykolayiv National Agrarian University

Hrynychuk Yuliia, Applicant for Higher Education of Accounting and Finance Faculty, Mykolayiv National Agrarian University, Mykolayiv, Ukraine

Financial Sustainability Analysis of Non-Sustainable Alternative Risks for the Improvement of Agricultural Market Expenditure

Abstract. Introduction. Financial stability of the company is a stable financial state of resources, which secured a high share of own capital in the total amount of used financial means. The development of production, higher sales, increased profits in comparison with the cost-effective use of funds - the key to financial stability. Analysis of financial stability is a critical step in the evaluation of its activities and financial and economic well-being, reflects the results of its current, investment and financial development, provides useful information for investors, and characterizes the ability of the company to meet its debts and obligations and to increase its economic potential.

The relevance of the study due to the fact that the set of indicators of financial stability allows us to determine the factors that affect it, allowing to take certain measures to improve the financial condition of the company, reducing its dependence on external financial resources and ensure solvency in the long.

Purpose. Substantiation of financial stability theoretical aspects at the agricultural enterprise, analysis of operative legitimacy on the basis of distribution plans of constant expenses on wages and marginal profit.

Results. The impossibility of maximizing the operating profit can be redefined from the point of view of the so-called «operational leverage». Leverage provides a comprehensive opportunity to influence the business, the income and risk of enterprises by changing the key factors. In a mechanical analysis, these factors will refer to prices, volumes of production and structure of storage assets (correlation between constant and variable yields)

Conclusions. The conclusion of the meteorological units participating in the selection helps to eliminate the positive obstacles to solve the issue of refusal to implement the decision on preventing conflict and compensation. First of all, you have in mind that you can take this opportunity to come to the market to reach a new level. This coincides with the fact that companies are guided by the losses of the leaders on a two-way type of a pre-release

Keywords: financial stability; margin profit; constant costs; variable costs; profitability; operating leverage.

JEL Classification: D 24, M 11, Q12, Q14.

Постановка проблеми. Фінансова стійкість підприємства є однією з головних умов його життєдіяльності, розвитку й забезпечення високого рівня конкурентоспроможності. Саме фінансова стійкість підприємства характеризує ефективність операційного, інвестиційного і фінансового розвитку,

містить необхідну інформацію для інвесторів, а також показує здатність підприємства відповідати за своїми борговими зобов'язаннями [7].

Аналіз останніх досліджень і публікацій. У наш час особливо гостро постає така проблема, як здатність підприємства ефективно функціонувати та розвиватися, відзначається достатнім рівнем забезпеченості фінансовими ресурсами та ефективністю управління ними, що забезпечує його платоспроможність, прибутковість та рентабельність [6]. Щодо визначення економічної сутності фінансової стійкості, існує безліч точок зору, що мають або спільні риси, або суттєві відмінності. Вагомий вклад у дослідження цієї проблеми внесли як закордонні, так і вітчизняні науковці, серед яких: Є. Брігхем, С. Діркес, Т. Донченко, Н. Дуброва, Г. Партин, Ю. Русіна. Проте, попри значну кількість досліджень, теоретичних аспектів щодо розподілу постійних витрат та операційного левериджу все ж залишається не до кінця дослідженим питання аналізу фінансової стійкості, що вимагає подальших пошуків розв'язання проблеми.

Формування цілей дослідження. Метою статті є вдосконалення теоретико-методичних підходів та розробка практичних рекомендацій щодо підвищення фінансової стійкості сільськогосподарських підприємств на основі альтернативних рішень управління витратами.

Виклад основного матеріалу дослідження. Покращенню фінансового стану підприємств сприятиме зменшення питомої ваги постійних витрат у собівартості продукції. Скорочення витрат – дієвий інструмент стабілізації фінансового стану підприємства, оскільки сприяє підвищенню рентабельності продажів і надходженню коштів. У рамках цього потрібно використовувати нормування всіх статей витрат, контроль виконання встановлених нормативів, контроль всіх видів альтернативних витрат та оптимальну базу розподілу постійних витрат.

Оптимізація витрат є однією з цілей діяльності підприємства. Збільшення розміру вивільнених коштів забезпечує розвиток підприємства, задоволення інтересів власників і персоналу. Тому, безумовно, існує необхідність управління витратами.

Управління витратами та прибутком формує систему принципів і методів розробки й реалізації управлінських рішень за всіма основними аспектами його формування, розподілом й використанням на підприємстві, що дозволяють керувати впливати на обсяг витрат.

Серед баз розподілу накладних витрат науковці виділяють: основну зарплату виробничих працівників, кількість виготовленої продукції, прямі матеріальні

витрати, час обробки виробів на основі середніх витрат на одну машино-годину, маржинальний дохід та ін.

Товариство з обмеженою відповідальністю «Золотий Колос» Вітовського району (далі – ТОВ «Золотий Колос») є самостійним суб'єктом господарювання зі статусом юридичної особи, вирощує і реалізує сільськогосподарську продукцію.

ТОВ «Золотий Колос» було створено у 2003 році з метою насичення ринку товарами та послугами, здійснення підприємницької діяльності, утворення нових робочих місць та отримання прибутку та зареєстроване Жовтневою районною державною адміністрацією.

Основними видами діяльності ТОВ «Золотий Колос» є:

- вирощування, реалізація насіння передових і вже добре зарекомендувавши себе сортів і гібридів різних культур, таких як: соняшник, кукурудза, пшениця, ячмінь, коріандр, соя, гірчиця, просо та інших.

- переробка, зберігання і реалізація сільськогосподарської продукції, як власного виробництва, так і придбаної зі сторони;

- послуги по очищенні, калібруванні, протруюванні, сушінню сільгосппродукції;

- виробництво круп;

- виробництво комбікормів;

- виробництво соняшникової олії.

ТОВ «Золотий Колос» спеціалізується на вирощуванні передових сортів і гібридів різних культур.

Діагностика економічного стану підприємства розглядається як процес розпізнавання і виявлення на основі визначених ознак (ключових оцінювальних показників, вивчення окремих результатів, неповної інформації) проблем у функціонуванні об'єкта дослідження з метою оцінки наявних тенденцій і виявлення можливих перспектив його розвитку та аналіз варіантів найкращого розв'язання виявлених проблем.

Для того, щоб дослідити економічний стан досліджуваного підприємства необхідно розрахувати ряд показників, які характеризують його розмір. Джерелами інформації виступає річна статистична звітність сільськогосподарських підприємств, а саме форми ф. 50 с.-г., ф. № 29 с.-г., та основні економічні показники роботи ТОВ «Золотий Колос» Вітовського району (табл.1).

За даними табл. 1, можна зробити висновки щодо розмірів виробництва досліджуваного сільськогосподарського підприємства: за період дослідження майже всі показники, що характеризують розмір виробництва ТОВ «Золотий колос» Вітовського району, мають чітку тенденцію до збільшення.

Таблиця 1 Розміри виробництва ТОВ «Золотий колос» Вітовського району

Показники	Роки			2017 р. у % до	
	2015	2016	2017	2015 р.	2016 р.
Вартість валової продукції сільського господарства (в постійних цінах 2010 р.), тис. грн	6230,8	10 315,8	30530,8	490,0	296,0
Грошова виручка від реалізації сільськогосподарської продукції, тис. грн	16123,5	17 511,3	52356,1	324,7	299,0
Середньорічна чисельність працюючих, осіб	30	33	28	93,3	84,8
Площа сільськогосподарських угідь, га	1190	1190	2418	203,2	203,2
Середньорічна вартість основних засобів, тис. грн	1729,3	2058,2	2530,0	146,3	122,9

Джерело: побудовано та розраховано за даними звітності підприємства

Так, вартість валової продукції (у постійних цінах 2010 р.) у 2017 р. проти 2015 р. збільшилась в 4 рази, а проти 2016 р. на 196 відсотків. Така тенденція прослідковується за показником «Грошова виручка від реалізації сільськогосподарської продукції» (у 2017 р. порівняно з 2015 р. збільшення на 224,7%, а у порівнянні з 2016 р. на 199%). За досліджуваний період

спостерігається збільшення розміру площі сільськогосподарських угідь на 103,2%. Щодо чисельності працівників в сільському господарстві, то у 2017 р. їх чисельність навпаки мала тенденцію скорочення.

На основі використання даних форми 50-с-г. (2015–2017 рр.) визначимо спеціалізацію ТОВ «Золотий колос» Вітовського району (табл. 2).

Таблиця 2 Розмір та структура грошової виручки від реалізації сільськогосподарської продукції ТОВ «Золотий колос» Вітовського району

Галузі та види продукції	Роки			В середньому за 3 роки	Структура, %
	2015	2016	2017		
Зернові та зернобобові:	6989,3	10302,5	14445,2	10579,0	36,9
– пшениця озима	1953,4	4562,2	4484,3	3666,6	12,8
– гречка	120,5	–	–	40,2	0,1
– кукурудза на зерно	48,2	371,7	313,6	244,5	0,9
– ячмінь озимий	1746,0	2455,7	4302,0	2834,6	9,9
– ячмінь ярий	1555,9	1185,0	4136,2	2292,4	8,0
– горох	58,2	291,7	518,3	289,4	1,0
– овес	226,0	15,0	253,2	164,7	0,6
– просо	608,8	674,1	437,6	573,5	2,0
інші зернові та зернобобові	672,3	747,1	-	473,1	1,7
Соняшник	4353,3	3851,6	30460,3	12888,4	45,0
Ріпак	133,3	182,9	1984,7	767,0	2,7
Інша продукція рослинництва	4677,6	3174,3	5465,9	4439,3	15,5
Разом по рослинництву	16123,5	17511,3	52356,1	28663,6	100,0
Всього по господарству	16123,5	17511,3	52356,1	28663,6	100,0

Джерело: побудовано та розраховано за даними звітності підприємства

На підставі проведених розрахунків можна зазначити, що єдиним видом виробництва і, відповідно, джерелом доходу є галузь рослинництва. У структурі виручки від реалізації продукції рослинництва найбільшу питому вагу займають соняшник (45%) і зернові та зернобобові – 36,9 відсотка. Отже, ТОВ «Золотий колос» Вітовського району спеціалізується на виробництві технічних та зернових культур.

Вітчизняні та іноземні економісти все частіше не задоволені теоріями, які не дають можливості зібрати та оцінити факти з метою їх аналізу та емпіричного тестування. Так, на сьогодні, недостатність аналітичного інструментарію не дає можливості для адекватного вимірювання очікуваних результатів. Так,

одним з найбільш значущих джерел помилок у ході управління витратами та прибутком є саме методи розподілу постійних витрат. Неправильний розподіл (витрат) приводить до того, що рентабельна продукція може видаватися не вигідною для виробництва і навпаки. Неграмотне рішення щодо розподілу витрат приводить до збереження не вигідного виробництва та припинення вигідного або до даремних витрат [18].

Першочерговим та одним з найважливіших завдань менеджерів під час прийнятті управлінських рішень є дослідження різних методів розподілу витрат та аналіз їх впливу на фінансовий результат підприємства.

З метою обґрунтування управлінських рішень найчастіше використовують лише прибуток, нехтуючи

при цьому розподілом постійних витрат за видами продукції. Для обчислення точки беззбитковості та собівартості за видами продукції слід розрахувати постійні витрати, що дає змогу використовувати різні методи калькулювання при незмінності структури асортименту (головне обмеження системи CVP).

З метою отримання інструменту для аналізу фактів, піддаємо емпіричному тестуванню методи розподілу постійних витрат. Для цього проведемо розрахунок собівартості, прибутку та показників беззбитковості при розподілі прямих витрат пропорційно заробітній платі. При цьому необхідно визначити коефіцієнт розподілу:

$$K_{зп} = \frac{ПВ}{ЗП} \quad (1)$$

де ПВ – постійні витрати;
 ЗП – пряма заробітна плата.

$$K_{зп} = \frac{8641,5}{539,7} = 16,012 \quad (2)$$

Вихідні дані розрахунку собівартості й прибутку за видами продукції на прикладі даних ТОВ «Золотий Колос» Вітовського району. Аналіз собівартості та прибутку з використанням баз розподілу постійних витрат пропорційно заробітній платі показав, що підприємство ТОВ «Золотий Колос» отримує збитки від вирощування та реалізації пшениці та соняшнику. Загальний збиток по продукції, яку підприємство вирощувало становить – 1892,88 тис. грн. Проте загальний прибуток підприємства становить 1047,72 тис. грн внаслідок реалізації ріпаку озимого, який не вирощувався у звітному періоді.

Рентабельність характеризує економічну ефективність виробництва, за якої ТОВ «Золотий колос» за рахунок грошової виручки від реалізації продукції в повній мірі відшкодовує витрати на її виробництво й одержує прибуток як головне джерело розширеного відтворення. Розрахунок рентабельності (збитковості) за видами продукції з використанням баз розподілу постійних витрат пропорційно заробітній платі (табл. 3).

Таблиця 3 Розрахунок прибутку і рентабельності (збитковості) за видами продукції

Продукція	Виручка	Змінні витрати	Постійні витрати	Собівартість	Прибуток	Рентабельність (збитковість)
Пшениця	4484,3	3916,6	959,12	4875,72	-391,42	-0,08
Соняшник	30460,3	27758,0	5871,60	33629,6	-3169,3	-0,09
Овес	253,2	164,2	62,45	226,65	26,55	0,1
Ячмінь	8438,2	5159,4	1702,08	6861,48	1576,72	0,2
Кукурудза	313,6	202,6	46,43	249,03	64,57	0,3
Всього	43949,6	37200,8	8641,5	45842,5	-1892,88	-0,04

Джерело: побудовано на основі звітності ТОВ «Золотий Колос» Вітовського району

Фінансовий стан підприємства формується в процесі всієї його виробничо-господарської діяльності й залежить від багатьох факторів. Тому оцінку фінансового стану можна об'єктивно здійснити на основі використання системи показників

Перехід до левериджу являє собою ключовий фактор діяльності підприємства, невелика зміна якого може призводити до істотної зміни результативних показників.

Операційний леверидж – потенційна можливість впливати на прибуток від продажів шляхом зміни структури витрат і обсягу випуску. Операційний леверидж більший на підприємствах, які мають високу частку постійних витрат в структурі собівартості продукції. Отже, якщо у підприємства високий операційний леверидж, то прибуток від продажу продукції дуже чутливий до змін в обсягах продажів. Чим вище значення коефіцієнта операційного левериджу, тим більшою мірою воно здатне прискорювати темпи приросту операційного прибутку стосовно темпів приросту обсягу реалізації продукції. При однакових темпах приросту обсягу продажу продукції підприємство, що має більший коефіцієнт

операційного левериджу, за інших рівних умов завжди буде більшою мірою прирощувати суму свого операційного прибутку порівняно з підприємством, яке має менше значення цього коефіцієнта.

Коефіцієнт операційного левериджу розраховується за формулою:

$$ОЛ = \frac{ПВ}{ЗВ} \quad (3)$$

де ОЛ – операційний леверидж;

ПВ – постійні витрати;

ЗВ змінні витрати.

Розрахунок коефіцієнту операційного левериджу за видами продукції з використанням бази розподілу постійних витрат пропорційно заробітній платі на прикладі ТОВ «Золотий Колос» Вітовського району (табл. 4).

Аналіз показника фінансової стійкості підприємства (операційного левериджу) з використанням бази розподілу постійних витрат пропорційно заробітній платі показав, що розмір складає 0,23.

Таблиця 4 Розрахунок операційного левериджу при базі розподілу постійних витрат пропорційно заробітній платі на прикладі ТОВ «Золотий Колос» Вітовського району

Продукція	Постійні витрати	Змінні витрати	Операційний леверидж
Пшениця	959,12	3916,6	0,24
Соняшник	5871,60	27758,0	0,21
Овес	62,45	164,2	0,38
Ячмінь	1702,08	5159,4	0,33
Кукурудза	46,43	202,6	0,23
Всього	8641,5	37200,8	0,23

Джерело: побудовано на основі звітності ТОВ «Золотий Колос» Вітовського району

Розглянемо ще один спосіб розподілу постійних витрат пропорційно маржинальному прибутку, при цьому використовуючи відношення постійних витрат до маржинального прибутку (коефіцієнт беззбитковості):

$$Кб = \frac{ПВ}{МП} = \frac{8641,5}{6748,8} = 1,28 \quad (4)$$

де МП – маржинальний прибуток.

Розрахунок собівартості та прибутку з використанням бази розподілу постійних витрат пропорційно маржинальному прибутку.

Аналіз собівартості та прибутку (збитку) з використанням бази розподілу постійних витрат пропорційно маржинальному прибутку показав, що підприємство отримує збиток від реалізації всіх видів продукції, які вирощує. Питома вага постійних витрат зменшується за кожним видом продукції.

Розрахунок коефіцієнта рентабельності при розподілі постійних витрат пропорційно маржинального прибутку доводить, що підприємство отримує збиток (табл. 5).

Таблиця 5 Розрахунок прибутку і рентабельності ТОВ «Золотий Колос» Вітовського району

Продукція	Виручка	Змінні витрати	Постійні витрати	Собівартість	Прибуток (збиток)	Рентабельність (збитковість)
Пшениця	4484,3	3916,6	726,66	4643,26	-158,96	-0,03
Соняшник	30460,3	27758,0	3458,94	31216,94	-756,64	-0,02
Овес	253,2	164,2	113,92	278,12	-24,92	-0,09
Ячмінь	8438,2	5159,4	4195,84	9355,24	-917,04	-0,1
Кукурудза	313,6	202,6	142,08	344,68	-31,08	-0,1
Всього	43949,6	37200,8	8641,5	45842,2	-1892,88	-0,04

Джерело: побудовано на основі звітності ТОВ «Золотий Колос» Вітовського району

Проведемо розрахунок коефіцієнту операційного левериджу за видами продукції з використанням бази розподілу постійних витрат пропорційно маржи-

нального прибутку на прикладі ТОВ «Золотий Колос» Вітовського району (табл. 6).

Таблиця 6 Розрахунок операційного левериджу при базі розподілу постійних витрат пропорційно маржинальному прибутку на прикладі ТОВ «Золотий Колос» Вітовського району

Продукція	Постійні витрати	Змінні витрати	Операційний леверидж
Пшениця	726,66	3916,6	0,19
Соняшник	3458,94	27758,0	0,12
Овес	113,92	164,2	0,69
Ячмінь	4195,84	5159,4	0,81
Кукурудза	142,08	202,6	0,70
Всього	8641,5	37200,8	0,23

Джерело: побудовано на основі звітності ТОВ «Золотий Колос» Вітовського району

Отже, за результатами тестування методів розподілу постійних витрат ми визначили, що сам вибір методу розподілу постійних витрат впливає на отримання результатів аналізу собівартості асортименту продукції і, відповідно, асортиментну

політику підприємства. Проведений вище аналіз дає підґрунтя стверджувати, що розрахунки реальної величини собівартості, прибутку, маржинального доходу та рентабельності за видом продукції можливі тільки при використанні бази розподілу постійних

витрат – заробітної плати. Це пов'язано з тим, що підприємство отримує збиток лише від реалізації двох видів продукції.

Висновки. Отже, основним завданням управління витратами є пошук найефективнішого способу використання наявних ресурсів, а саме оптимізація

витрат. Інструментом підвищення ефективності здійснення накладних витрат є їх розподіл за відповідними базами розподілу. Правильно обраний підхід до розподілу дозволяє досягти високої ефективності управління ресурсами підприємства.

Література:

1. Баришевська І. В., Іванова А., Жигало В. Сутність виробничо-господарської діяльності сільськогосподарських підприємств та її правове регулювання. *Modern economics*. 2018. № 11. С. 5-9. DOI: [https://doi.org/10.31521/modecon.V11\(2018\)-02](https://doi.org/10.31521/modecon.V11(2018)-02).
2. Бригхем Ю., Эрхардт М. Фінансовий менеджмент. 10-е изд. СПб. 2009. 960 с.
3. Гринчук Ю. Формування асортиментної і цінової політики організації як інструмент максимізації маржинального доходу. II Міжнародна студентська наукова конференція «Молодь, наука, бізнес». Миколаїв. 2018.
4. Діркес, С. Інтеграція стратегічного управління витратами та вартісно-орієнтованого менеджменту в системі фінансового контролю підприємства. *Ринок цінних паперів. Вісник Державної комісії з цінних паперів та фондового ринку*. 2007. № 5. С.3-15.
5. Домбровська Л. В. Зміцнення фінансової стійкості підприємства шляхом оптимізації структури капіталу. *Ефективна економіка*. 2014. № 2. URL: <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2731> (дата звернення 01.09.2019).
6. Донченко Т. В. Теоретичні основи формування механізму управління фінансовою стійкістю підприємства. *Вісник Хмельницького національного університету*. 2010. № 1. Т. 1. С. 23–27.
7. Дуброва Н. П., Лавиш К. О., Ткаченко І. В. Зміцнення фінансової стійкості підприємства шляхом підвищення прибутковості. *Інтернаука*. 2017. № 2(2). С. 89-92.
8. Ізмайлова К. В. Фінансовий аналіз. К.: МАУП. 2015. 152 с.
9. Партин, Г. О. Формування стратегічної моделі управління витратами підприємства. *Фінанси України*. 2004. № 11. С.124-134.
10. Русіна Ю. О., Полозук Ю. В. Економічна сутність фінансової стійкості підприємства та фактори, що на неї впливають. *Международный научный журнал*. 2015. № 2. С. 91-94.

References:

1. Baryshevs'ka, I. V., Zhyhalo, V. & Ivanova, A. (2018). The essence of production and agricultural activity of agricultural enterprises and its legal regulation. *Modern economics*, 11, 5-9. Retrieved from [https://doi.org/10.31521/modecon.V11\(2018\)-02](https://doi.org/10.31521/modecon.V11(2018)-02) [in Ukrainian].
2. Brykhkhem, Yu. & Erhardt, M. (2009). *Finansovyj menedzhment* [in Ukrainian].
3. Hrynchuk, Yu. (2018). Formation of assortment and price policy of organization as a tool of maximization of marginal income. II *Mizhnarodna students'ka naukova konferentsiia* [II International Student Science Conference] *Molod', nauka, biznes* [Youth, science, business]. Mykolaiv [in Ukrainian].
4. Dirkes, S. & Tereschenko, O. (2007). Integration of strategic management of expenses and cost-oriented management in the system of financial control of the enterprise. *Visnyk Derzhavnoi komisii z tsinnykh paperiv ta fondovoho rynku*, 5, 3-15 [in Ukrainian].
5. Dombrovs'ka, L. V. (2014). Strengthening the financial sustainability of an enterprise by optimizing its capital structure. *Efektivna ekonomika*. 2. Retrieved from <http://www.economy.nayka.com.ua/?op=1&z=2731> [in Ukrainian].
6. Donchenko, T. V. (2010) Theoretical bases of formation of the mechanism of management of financial stability of the enterprise. *Visnyk Khmel'nyts'koho natsional'noho universytetu*. 1, 23–27 [in Ukrainian].
7. Dubrova, N. P., Lavysh, K. O. & Tkachenko, I. V. (2017). Strengthening the financial sustainability of an enterprise by increasing profitability. *Internauka*. 2(2), 89-92 [in Ukrainian].
8. Izmajlova, K. V. (2015). *Finansovyj analiz*. K.: MAUP [in Ukrainian].
9. Partyn, H. O. (2004). Formuvannia stratehichnoi modeli upravlinnia vytratamy pidpriemstva. *Finansy Ukrainy*, 11, 124- 134 [in Ukrainian].
10. Rusina, Yu. O. & Polozuk, Yu. V. (2015). The economic essence of the financial sustainability of an enterprise is the factors that affect it. *Mezhdunarodnyj nauchnyj zhurnal*, 2, 91-94 [in Russ.].

